

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Dit Rassenbulletin geeft een overzicht van de opbrengsten en eigenschappen van wintertarwerassen. Deze rassen zijn in 2013 op tien locaties in Nederland getest voor opname op de Aanbevelende Rassenlijst Akkerbouwgewassen. Op elke locatie is zowel een proef met ziektebestrijding als een proef zonder ziektebestrijding uitgevoerd. De proeven lagen zowel op proefboerderijen als op kweekbedrijven. In tabel 1 zijn de eigenschappen van de rassen weergegeven. Het betreft gemiddelde waarden over de laatste vier jaar

Tabel 1. Raseigenschappen wintertarwerassen*. Gemiddelden van 2010 t/m 2013

Rubricering ¹⁾	Lengte stro (rel)	Stevigheid	Vroegheid aar	Vroegrijpheid	Resistentie tegen						Bakkwaliteit ²⁾				
					Schot	Gele roest	Bruine roest	Meeldauw	Bladvlekkenziekte	Fusarium in de aar	Broodkwaliteit	Deegkwaliteit	Zelnywaarde	Korrelhardheid	Klassificatie
Baktarwe															
A Julius	105	8.0	6.0	5.5	7.0	8.5	7.5	7.5	8.5	6.5	7.5	6.5	8.0	8.0	B
A Kelvin	99	7.5	7.0	7.0	7.0	8.0	9.0	7.5	7.5	6.5	7.5	6.5	7.0	7.0	B
B Lincoln	89	8.0	6.5	6.0	7.5	7.0	8.0	7.5	7.0	6.5	-	-	-	-	B
B Profilus	94	7.5	7.5	7.0	5.5	7.5	8.0	7.0	4.5	7.5	-	-	-	-	B
B SW Tataros	101	7.0	6.5	7.5	7.5	9.0	6.5	6.5	6.0	6.5	-	-	-	-	B
Vultarwe															
A Alves	105	7.0	6.5	7.5	7.0	8.5	8.0	7.5	7.0	7.0	6.5	6.0	6.5	7.0	Vu
Overige tarwe															
A Delmare	97	7.0	7.0	7.0	7.0	8.0	7.5	7.5	6.0	6.0					
A Henrik	103	7.5	6.5	7.5	7.0	8.5	7.5	7.5	7.0	7.0					
A Homeros	95	6.5	7.0	6.5	7.0	6.0	7.5	8.5	7.5	6.0					
A Lear	100	6.5	5.0	5.5	5.5	6.0	8.5	7.5	7.5	6.0					
A Tabasco	95	7.5	5.5	5.5	6.5	8.5	8.5	8.5	8.0	6.0					
N Amalia	102	8.5	6.0	5.5	7.0	8.0	8.5	7.5	8.0	7.0					
N KWS Erasmus	98	7.0	6.0	6.5	6.0	8.5	7.0	7.5	7.5	7.0					
B Elixer	102	5.5	7.0	6.5	6.5	8.5	7.0	7.0	7.5	7.5					
Drie jaar onderzocht															
Meeting	90	6.5	7.0	6.5	6.0	7.5	8.5	7.5	7.5	7.0					
Twee jaar onderzocht															
KWS Livius	109	7.0	6.5	6.5	5.5	9.0	7.0	6.0	8.5	7.0	(7.5)	(7.0)	(8.5)	(8.0)	(B)
Markant	99	7.5	7.5	6.5	6.0	9.0	7.5	7.0	7.5	6.5	(6.5)	(4.5)	(7.0)	(7.5)	(Ov)
Mediator	97	8.0	7.0	6.5	6.5	8.0	8.0	7.0	7.5	7.0					
Nord 05090/45	97	6.5	6.5	6.5	6.5	9.0	8.0	8.5	7.5	7.0	(6.0)	(4.0)	(7.5)	(6.0)	(Ov)
SU Nautic	96	7.0	6.5	7.0	6.0	9.0	7.5	8.0	7.5	7.0	(5.5)	(3.5)	(7.5)	(6.5)	(Ov)

100= ..cm 89

*: Een hoog cijfer duidt op een gunstige waardering van de betrokken eigenschap

¹⁾ Rubricering conform de Aanbevelende Rassenlijst 2014 (A= Algemeen aanbevolen ras; B= Beperkt aanbevolen ras; N= Nieuw aanbevolen ras)

²⁾ Tussen haakjes: voorlopige gegevens; -: geen cijfers beschikbaar uit het huidige bakkwaliteitsonderzoek, klassificatie gebaseerd op onderzoek dat in het verleden is uitgevoerd; B= Baktarwe, Vu = Vultarwe en Ov = Overige tarwe; bij korrelhardheid betekent een cijfer hoger dan 5: een harde tarwe

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

In tabel 2 staan de gemiddelde relatieve gemiddelde korrelopbrengsten per regio weergegeven voor zowel “Zonder ziektebestrijding” als “Met ziektebestrijding”. De gemiddelde opbrengst over de laatste zes jaar wordt gegeven. Voor de gangbare praktijk, waarin ziektebestrijding wordt toegepast, zijn de cijfers “Met ziektebestrijding” het meest relevant. Aan de opbrengstcijfers “Zonder ziektebestrijding” kan afgelezen worden hoe de rasvolgordes komen te liggen als de ziektebestrijding geheel of gedeeltelijk achterwege wordt gelaten.

Tabel 2. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per regio. Gemiddelden over de jaren 2008 t/m 2013

		Zonder ziektebestrijding					Met ziektebestrijding				
		Noordelijke Zeeklei	Centrale Zeeklei	Zuidwestelijke Zeeklei	Rivierklei/Löss	Zand- en dalgrond	Noordelijke Zeeklei	Centrale Zeeklei	Zuidwestelijke Zeeklei	Rivierklei/Löss	Zand- en dalgrond
Baktarwe											
A	Julius	99	99	99	99	99	99	101	99	97	102
A	Kelvin	98	99	103	101	100	97	97	98	99	100
B	Lincoln	97	95	95	100	95	95	99	98	100	95
B	Profilus	95	90	89	90	94	99	93	96	98	97
B	SW Tataros	91	93	93	90	88	95	94	94	94	92
Vultarwe											
A	Alves	99	97	100	95	97	99	97	97	93	98
Overige tarwe											
A	Delmare	97	95	97	98	95	101	100	99	100	98
A	Henrik	97	98	100	100	99	99	100	101	102	101
A	Homeros	102	101	101	102	110	100	100	100	102	102
A	Lear	100	95	93	99	99	100	100	101	99	100
A	Tabasco	100	104	101	100	102	100	102	100	103	100
N	Amalia	104	106	105	103	99	100	102	102	102	100
N	KWS Erasmus	102	103	100	103	98	102	102	99	102	101
B	Elixer	101	102	101	100	101	101	101	103	100	99
Drie jaar onderzocht											
	Meeting	101	99	97	102	97	101	101	100	100	96
Twee jaar onderzocht											
	KWS Livius	104	103	104	97	106	101	99	101	101	101
	Markant	100	103	99	101	104	99	99	98	99	102
	Mediator	105	99	103	100	99	105	104	103	102	99
	Nord 05090/45	104	102	105	100	104	104	99	103	100	100
	SU Nautic	102	103	102	100	102	102	101	101	98	101
100= .. Ton/ha		10.6	10.4	10.3	10.1	8.6	11.5	11.8	11.7	10.6	9.6

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Om het opbrengend vermogen van een ras in te schatten, is de gemiddelde opbrengst over een aantal jaren het beste uitgangspunt. Bij de rassenkeuze is het dan ook niet juist af te gaan op de opbrengstcijfers van het laatste jaar. De opbrengst varieert immers van jaar tot jaar, afhankelijk van de ziektedruk, het weer, legering, e.d. De variatie in opbrengstcijfers per regio over de jaren is in de tabellen 3 t/m 7 van dit rassenbulletin weergegeven. Naarmate de opbrengstcijfers over de jaren stabiel zijn, kan men meer vertrouwen hebben in het gemiddelde opbrengstcijfer.

Noordelijke Zeeklei

Tabel 3. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Noordelijke Zeekleigebied

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13
Baktarwe														
A Julius	97	104	96	95	101	102	99	96	97	100	100	101	100	99
A Kelvin	91	105	97	101	101	97	98	96	96	98	101	98	95	97
B Lincoln	98	98	98	94	99		97	95	93	94	94	96		95
B Profilus	94	88	98	102			95	96	99	100	101			99
B SW Tataros	93	88		86	95		91	94	99		89	96		95
Vultarwe														
A Alves	97	97	101	98	101	97	99	96	99	99	100	103	99	99
Overige tarwe														
A Delmare	101	94	99	99	100	90	97	100	103	101	103	100	98	101
A Henrik	97	92	101	101	97	96	97	101	98	96	103	98	99	99
A Homeros		101	98	104	102	107	102		99	101	101	98	102	100
A Lear	106	104	101	94	93	100	100	106	101	99	90	102	101	100
A Tabasco	99	103	97	98	102	100	100	104	99	101	97	100	102	100
N Amalia			105	107	102	102	104			101	104	100	95	100
N KWS Erasmus			106	99	101	102	102			105	100	101	103	102
B Elixer		104	96	101	105	102	101		102	98	102	102	101	101
Drie jaar onderzocht														
Meeting				106	100	98	101				105	102	98	101
Twee jaar onderzocht														
KWS Livius					102	106	104					99	103	101
Markant					98	102	100					98	99	99
Mediator					103	108	105					104	105	105
Nord 05090/45					104	105	104					103	104	104
SU Nautic					100	103	102					99	105	102
100=..ton/ha	10.5	11.2	10.0	9.9	10.9	10.7	10.6	10.9	12.7	10.9	10.6	11.5	12.1	11.5

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Edelhertweg 1

Postbus 430, 8200 AK Lelystad

Tel.: 0320 29 11 11

Fax: 0320 23 04 79

E-mail: lubberv.vandenbrink@wur.nl

Internet: www.ppo.wur.nl

Bron tabellen: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2014

CSAR
commissie
samenstelling aanbevelende
rassenlijst landbouwgewassen

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Centrale Zeeklei

Tabel 4. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Centrale Zeekleigebied

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13
Baktarwe														
A Julius	99	100	95	97	101	102	99	99	99	104	99	102	101	101
A Kelvin	97	100	101	99	102	97	99	96	95	99	100	98	94	97
B Lincoln	91	99	98	98	88		95	99	101	96	96	100		99
B Profilus	89	85	95	92			90	92	94	95	93			93
B SW Tataros	97	91		87	96		93	99	98		88	91		94
Vultarwe														
A Alves	93	93	95	102	101	99	97	93	99	93	102	96	101	97
Overige tarwe														
A Delmare	101	93	100	90	95	92	95	101	98	103	96	102	98	100
A Henrik	96	95	99	100	101	99	98	98	98	99	101	103	101	100
A Homeros		100	99	101	101	105	101		97	102	101	98	100	100
A Lear	99	98	98	95	77	101	95	102	100	98	99	96	103	100
A Tabasco	104	106	102	104	107	103	104	103	103	101	103	101	100	102
N Amalia			101	108	111	102	106			100	105	101	101	102
N KWS Erasmus			100	106	103	101	103			100	104	102	102	102
B Elixer		108	101	97	98	108	102		102	103	98	99	104	101
Drie jaar onderzocht														
Meeting				100	98	97	99				100	103	99	101
Twee jaar onderzocht														
KWS Livius					101	104	103					100	98	99
Markant					108	98	103					99	99	99
Mediator					100	98	99					104	103	104
Nord 05090/45					103	101	102					99	98	99
SU Nautic					104	101	103					102	100	101
100=..ton/ha	10.8	11.1	10.7	10.0	9.3	10.4	10.4	11.8	12.5	12.3	10.6	11.6	12.1	11.8

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Edelhertweg 1
Postbus 430, 8200 AK Lelystad
Tel.: 0320 29 11 11
Fax: 0320 23 04 79

E-mail: lubberv.vandenbrink@wur.nl
Internet: www.ppo.wur.nl

Bron tabellen: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2014

CSAR commissie
samenstelling aanbevelende
rassenlijst landbouwgewassen

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Zuidwestelijke Zeeklei

Tabel 5. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Zuidwestelijke Zeekleigebied

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	
Baktarwe															
A Julius	96	102	96	100	102	97	99	99	98	98	100	98	100	99	
A Kelvin	101	103	98	107	112	99	103	98	100	96	98	101	96	98	
B Lincoln	95	100	95	95	90		95	99	99	95	99	97		98	
B Profilus	91	89	95	82			89	94	95	101	93			96	
B SW Tataros	92	87		96	97		93	92	96		90	96		94	
Vultarwe															
A Alves	102	96	97	107	102	95	100	97	96	94	102	99	96	97	
Overige tarwe															
A Delmare	96	99	98	105	91	92	97	98	99	102	103	97	97	99	
A Henrik	97	95	101	97	107	103	100	99	101	100	101	103	102	101	
A Homeros		101	101	98	100	104	101		99	100	99	99	102	100	
A Lear	97	96	104	85	77	100	93	103	101	104	99	100	101	101	
A Tabasco	103	106	94	100	101	104	101	104	102	97	102	98	99	100	
N Amalia			102	107	113	99	105			100	102	104	101	102	
N KWS Erasmus			100	101	97	101	100			101	95	98	104	99	
B Elixer		100	104	100	95	108	101		101	105	103	104	102	103	
Drie jaar onderzocht															
Meeting				94	99	98	97				101	101	98	100	
Twee jaar onderzocht															
KWS Livius					105	102	104					100	101	101	
Markant					103	96	99					100	96	98	
Mediator					102	104	103					100	106	103	
Nord 05090/45					105	105	105					103	103	103	
SU Nautic					100	104	102					100	102	101	
100=..ton/ha	11.2	11.3	10.4	10.0	7.3	11.4	10.3	12.3	12.4	11.7	10.9	10.4	12.8	11.7	

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Rivierklei en Lössgrond

Tabel 6. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar op de Rivierklei en Lössgronden

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	
Baktarwe															
A Julius	104	101	95	93	103	95	99	98	103	94	95	96	94	97	
A Kelvin	102	104	104	98	101	97	101	99	98	101	100	104	94	99	
B Lincoln	100	99	103	97	102		100	99	100	101	101	102		100	
B Profilus	94	87	85	94			90	99	101	99	93			98	
B SW Tataros	96	88		84	93		90	92	95		91	98		94	
Vultarwe															
A Alves	88	98	93	99	99	94	95	91	90	93	96	94	93	93	
Overige tarwe															
A Delmare	95	98	108	99	98	93	98	97	101	105	99	103	97	100	
A Henrik	102	101	97	101	101	95	100	99	103	104	100	106	100	102	
A Homeros		96	103	99	105	106	102		98	101	104	104	104	102	
A Lear	100	96	92	105	98	105	99	103	98	91	104	96	105	99	
A Tabasco	92	104	102	103	99	102	100	108	102	100	102	99	104	103	
N Amalia			104	106	100	100	103			102	105	103	99	102	
N KWS Erasmus			105	106	99	103	103			105	103	98	103	102	
B Elixer		102	98	98	96	104	100		99	103	99	97	103	100	
Drie jaar onderzocht															
Meeting				101	104	101	102				101	99	98	100	
Twee jaar onderzocht															
KWS Livius					95	99	97					100	101	101	
Markant					100	101	101					101	97	99	
Mediator					101	100	100					106	99	102	
Nord 05090/45					97	103	100					94	105	100	
SU Nautic					99	102	100					93	102	98	
100=..ton/ha	11.9	10.3	9.2	10.2	9.1	9.6	10.1	11.3	11.3	10.5	10.7	9.3	10.8	10.6	

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Rassenbulletin Wintertarwe 2013

Zand- en Dalgrond

Tabel 7. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwerassen per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar op de Zand- en Dalgronden

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gem.08/13
Baktarwe														
A Julius	95	92	104	99	102	102	99	97	101	104	99	110	98	102
A Kelvin	95	102	99	105	109	91	100	101	100	102	101	99	95	100
B Lincoln	91	103	91	99	91		95	94	99	94	96	93		95
B Profilus	98	94	95	90			94	96	93	104	95			97
B SW Tataros	96	79		93	85		88	93	89		95	92		92
Vultarwe														
A Alves	92	95	100	95	97	100	97	98	100	98	97	96	99	98
Overige tarwe														
A Delmare	98	95	99	98	87	90	95	100	98	93	101	98	96	98
A Henrik	99	93	98	103	103	102	99	104	96	106	104	101	98	101
A Homeros		108	110	108	114	112	110		99	103	100	99	111	102
A Lear	104	100	98	94	94	105	99	98	108	93	97	92	109	100
A Tabasco	101	116	95	100	99	101	102	100	105	91	98	98	105	100
N Amalia			101	100	106	89	99			101	98	106	93	100
N KWS Erasmus			101	94	98	98	98			101	101	100	102	101
B Elixer		103	99	100	100	104	101		96	101	99	101	98	99
Drie jaar onderzocht														
Meeting				95	97	100	97				97	96	95	96
Twee jaar onderzocht														
KWS Livius					105	106	106					101	100	101
Markant					104	103	104					101	102	102
Mediator					100	99	99					101	98	99
Nord 05090/45					103	106	104					102	99	100
SU Nautic					101	104	102					101	102	101
100=..ton/ha	9.3	10.0	8.0	8.0	7.9	8.4	8.6	9.7	10.8	9.3	8.9	9.8	9.1	9.6

De verhoudingsgetallen in het gedeelte met ziektebestrijding zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen in het gedeelte zonder ziektebestrijding.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, september 2013, L. van den Brink
PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.